

Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Τόμ. 5, Αρ. 3B (2009)

Open and Distance Education for Global Collaboration & Educational Development

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
PROCEEDINGS

ISBN 09658790568
ISSN 4959695905

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Open Education
The Journal for Open & Distance Education
& Educational Technology

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ &
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ICODL 2009

*Open & Distance Learning for Global
Collaboration & Educational Development*

5th International Conference
in Open & Distance Learning
27 - 29 November, 2009
Athens, Greece

*Open & Distance Learning
for Global Collaboration and Educational Development*

**VOLUME
ΤΟΜΟΣ** 5

Editor
Antonis Lionarakis

PART / ΜΕΡΟΣ B

Hellenic Network of Open
& Distance Education
Hellenic Open University
The Open Education Journal

Η πρακτική εξάσκηση των αγγλικών με τη βοήθεια του Δια δικτύου

Αναστασία ΤΑΚΑ, Χρυσάνθη ΚΟΖΑ

doi: [10.12681/icodl.453](https://doi.org/10.12681/icodl.453)

Η πρακτική εξάσκηση των αγγλικών με τη βοήθεια του Διαδικτύου

Αναστασία ΤΑΚΑ

Αγγλικής φιλολογίας. Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: «Παιδικό βιβλίο και παιδαγωγικό υλικό» Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Πανεπιστημίου Αιγαίου
E-mail: anastasiata@yahoo.gr

Χρυσάνθη ΚΟΖΑ

Δασκάλα - 16^ο Δημοτικό Σχολείο Ρόδου. Μεταπτυχιακό: «Επιστήμες της αγωγής με χρήση Νέων Τεχνολογιών» Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου
E-mail: kozax@rhodes.aegean.gr, ή premnt04009@rhodes.aegean.gr

Περίληψη

Με την εργασία αυτή θέλουμε να παρουσιάσουμε την εργασία μαθητών του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αρχαγγέλου, στηριζόμενη σε μία μορφή ελεύθερης εκπαίδευσης στην οποία οι μαθητές επικοινωνούν με μαθητές άλλων χωρών, με το e-Twinning προκειμένου να αναπτύξουν ευχέρεια στην αγγλική γλώσσα. Το eTwinning έχει ως στόχο τη διασύνδεση των σχολείων της Ευρώπης και αποτελεί από τον Σεπτέμβριο του 2004 μία από τις πολλές δράσεις του προγράμματος eLearning της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μέσω του eTwinning, σχολεία των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της Νορβηγίας, της Ισλανδίας, και πρόσφατα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, θα υποστηριχτούν στην "αδελφοποίηση" σχολείων μέσω του Internet.

Με την χρήση του σύγχρονου όρου «αδελφοποίηση τάξεων» αναφερόμαστε σε συνθήκες (δια) - σύνδεσης ανάμεσα σε τάξεις γεωγραφικά απομακρυσμένες με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών, τη δημιουργία κοινών εργασιών και τη συνεργατική μάθηση. Η δια- δικτύωση αυτή έχει γίνει σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο, για ένα ή για περισσότερα μαθήματα ή για δραστηριότητες πέρα από το αναλυτικό πρόγραμμα. Η εύρεση και ανταλλαγή πληροφοριών, οι από κοινού εργασίες και η συνεργατική μάθηση μας δίνουν και το εύρος των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που μπορούμε να οργανώσουμε μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης σχολικών τάξεων.

Ένας από τους στόχους της εκπαίδευσης αυτού του είδους, είναι να παρέχει δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης σε άτομα που δεν μπορούν με άλλους τρόπους να συμμετέχουν σε αυτά, λόγω της γεωγραφικής θέσης που κατοικούν ή λόγω κάποιων ειδικών προσωπικών προβλημάτων.

Abstract

With this project we want to present the work of students of 1st Municipal School of Archangelos, based on a form of free education in which the students communicate with students of other countries, with e-Twinning so that they develop fluency in the English language. Etwinning aims at the interconnection of schools of Europe and constitutes since September 2004 one of the actions of program of eLearning European Committee. Via eTwinning, public schools of European Union but also Norway, Iceland, Bulgaria and Romania, they will recently be supported in the "twinning of" schools via Internet.

With the use of modern term “twinning of orders” we were reported in conditions (via) - connection between orders geographically removed aiming at the exchange of information, the creation of common work and the [synergatiki] learning. Via this networking it has become in national or international level, for one or for more courses or for activities beyond the analytic program. The finding and exchange of information, the joint work and the [synergatiki] learning give us also the breadth of educational activities that we can organise via the electronic interconnection of school orders.

One of the objectives of education of this type, is that it provides possibility of access in the all levels of education in individuals that cannot with other ways participate in them, because the geographic place that lives or because certain special personal problems.

Λέξεις -κλειδιά

Αδελφοποίηση τάξεων, σύγχρονη, ασύγχρονη επικοινωνία

Εισαγωγή

Είναι κοινά παραδεκτό ότι ζούμε στην εποχή που η συνεχής εκπαίδευση θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την ατομική και επαγγελματική ανάπτυξη κάθε πολίτη και εργαζόμενου, του καθένα από μας. Οι περισσότεροι σύγχρονοι οργανισμοί προσφέρουν τη δυνατότητα στο προσωπικό τους να βελτιώσει τις γνώσεις του και, με τη συνδρομή των νέων τεχνολογιών, να γνωρίσει ένα κόσμο όπου η συνεχής αναβάθμιση δεξιοτήτων είναι προαπαιτούμενο για την επιτυχία. Παράλληλα και σε ατομικό επίπεδο, όλο και περισσότεροι είναι εκείνοι που ενδιαφέρονται να βελτιώσουν τις γνώσεις τους σε τομείς που πάντα τους ενδιέφεραν ή και τους ενδιαφέρουν σήμερα, χωρίς στο παρελθόν να είχαν ευκαιρίες και άλλες δυνατότητες για ευέλικτα προγράμματα μόρφωσης και παιδείας.

Καθώς οι Νέες Τεχνολογίες που ενσωματώνονται καθημερινά στην μαθησιακή διαδικασία γίνονται πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές χώρες σήμερα. Το διαδίκτυο αποτελεί πλέον αναπόσπαστο τμήμα της κοινωνίας μας. Η επιρροή του στην οικονομία, στην επικοινωνία αλλά και στην εκπαίδευση είναι μεγάλη. Την τελευταία δεκαετία η αύξηση των συνδεδεμένων υπολογιστών στο διαδίκτυο είναι ραγδαία, οι χρήστες του αυξάνονται με θεαματικούς ρυθμούς και καθημερινά αυξάνονται οι ιστοσελίδες και οι πληροφορίες που δημοσιεύονται σ’ αυτό.

Ο αρχικός μας στόχος ήταν να έρθουν σε επαφή τα παιδιά του 1ου Δημοτικού Σχολείου Αρχαγγέλου με μαθητές από άλλες χώρες από διαφορετικά περιβάλλοντα και με διαφορετικό γλωσσικό υπόβαθρο και να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον που θα διευκόλυνε την εκμάθηση των Αγγλικών ως δεύτερη ξένη γλώσσα. Τα παιδιά διδάσκονται την Αγγλική ως ξένη γλώσσα στην Γ’, Δ’, Ε’ και Στ’ τάξη του δημοτικού σχολείου.

Κάθε τάξη έχει «εταίρο» στην μάθηση, μια τάξη σε άλλη γεωγραφική θέση με παιδιά που έχουν διαφορετική γνώση και άλλο γλωσσικό υπόβαθρο. Καθεμιά από τις αδελφοποιημένες τάξεις επικοινωνεί στην αγγλική γλώσσα και έτσι τα μέλη της είναι συγχρόνως δάσκαλοι και μαθητές.

Μέσω της αδελφοποίησης οι μαθητές βοηθούνται τόσο από συνομήλικους όσο και από υλικά μέσα, ηλεκτρονικά λεξικά, ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες, ενημερωτικές ιστοσελίδες, που σε άλλη περίπτωση δεν διατίθενται.

1. Τι είναι η e-Twinning

Η δράση eTwinning δημιουργήθηκε για να δώσει στα σχολεία την ευκαιρία να μάθουν μαζί, να μοιραστούν τις απόψεις τους και να δημιουργήσουν καινούργιες φιλίες. Προωθεί αντίστοιχα τη συνείδηση του ευρωπαϊκού πολυγλωσσικού και πολυπολιτισμικού κοινωνικού μοντέλου. Η δράση παροτρύνει τους νέους διαφορετικών κρατών να μάθουν οι μεν για τους δε καθώς και για την τοπική, σχολική και οικογενειακή τους κουλτούρα, ενώ παράλληλα θα εξασκούν τις ικανότητες τους στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών.

Το eTwinning βελτιώνει τη παιδαγωγική διαδικασία, ενώ τα σχολεία κρίνουν τη δράση ως δραστηριότητα που προσθέτει αξία στην συμβατική μάθηση. Όμως αυτό δεν είναι ο μοναδικός στόχος του eTwinning, το οποίο ξεπερνά την στενή έννοια της θεματικής συνεργασίας των σχολείων αλλά στοχεύει και σε μια πλήρη και συστηματική συνεργασία των σχολείων σε όλα τα επίπεδα (Μαθητές, Δάσκαλοι, Σχολικές τάξεις και Σχολική Διεύθυνση).

Το eTwinning μπορεί να οριστεί ως μία συνεργασία μακράς διάρκειας όπου τουλάχιστον δύο σχολεία από τουλάχιστον δύο Ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για να φέρουν εις πέρας μαζί μία παιδαγωγική δραστηριότητα. Αυτό μπορεί να γίνει σε πολλά επίπεδα: μία ανταλλαγή μεταξύ δύο εκπαιδευτικών, δύο ομάδων εκπαιδευτικών ή τμήματα θεμάτων, δύο βιβλιοθηκάρων ή δύο διευθυντών.

Το eTwinning προσβλέπει σε εκπαιδευτικές συνεργασίες όπου ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών, διευθυντών και προσωπικού υποστήριξης θα εμπλακεί σε μία πολυεπίπεδη δραστηριότητα. Ο σκοπός είναι να συνεργαστεί το προσωπικό δύο σχολείων για μακρύ χρονικό διάστημα. Η συνεργασία μπορεί να συμπεριλαμβάνει ένα μεγάλο φάσμα θεμάτων, όπως διδακτέα ύλη ή ακόμα και θέματα σχετικά με την επαγγελματική ανάπτυξη. τάξεις και Σχολική Διεύθυνση).

(<http://www.etwinning.gr/index.php?pubId=1&issueId=3&sectionId=17&articleId=117>)

2. Μέθοδος

Ως μέθοδο project σήμερα εννοούμε μια μορφή διδακτικής διαδικασίας που έχει ως αφετηρία κάποιους προβληματισμούς μεμονωμένων ατόμων ή του συνόλου της διδακτικής ομάδας. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των δραστηριοτήτων γίνεται με ευθύνη της ομάδας και στοχεύει κυρίως στην ολοκλήρωση κάποιου έργου που οδηγεί στη λύση ενός προβλήματος (Χρυσάφιδης, 1994, σ. 43 & Frey, 1998, σ. 9).

Η διαθεματική προσέγγιση που αναπτύσσεται μέσα από τη μέθοδο project είναι η συνεργασία των επιστημονικών κλάδων για μια ολόπλευρη σφαιρική και πλήρη μελέτη ενός θέματος και η ενιαιοποίηση του περιεχομένου της διδασκαλίας με μια ολόπλευρη εξέταση φαινομένων και προβλημάτων της ζωής. Η διεπιστημονική έρευνα στα πλαίσια του μαθήματος των αγγλικών έχει σκοπό την ανάπτυξη νέας γνώσης, που θα εφοδιάσει με τις απαραίτητες έννοιες για την επικοινωνία με ανθρώπους από διαφορετικές χώρες.

Οι **στόχοι** της συγκεκριμένης εργασίας είναι γνωστικοί, ψυχοκινητικοί και συναισθηματικοί. Θα βοηθήσει τους μαθητές καθώς και κοινωνικές ομάδες να αποκτήσουν:

1. Γνώσεις και ποικιλία εμπειριών ώστε να κατανοήσουν το ηλεκτρονικό περιβάλλον και τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό.
2. Στάσεις, αξίες και κίνητρα για ενεργό συμμετοχή στην επικοινωνία με τα παιδιά άλλων χωρών.
3. Δεξιότητες για τον προσδιορισμό και την επίλυση ηλεκτρονικών προβλημάτων.
4. Αίσθηση υπευθυνότητας έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα ενεργού εμπλοκής (συμμετοχής) σε όλα τα επίπεδα.
5. Ικανότητες αξιολόγησης των εκάστοτε λαμβανομένων αλληλογραφιών.

3. Φάσεις υλοποίησης προγράμματος

3.1. Επιλογή του θέματος

Αφορμή για την επιλογή του θέματος στάθηκε ένα διαφημιστικό φυλλάδιο του e-twinning και ακολούθησε σχολιασμός με αποτέλεσμα τα παιδιά να ζητήσουν παραπέρα ενασχόληση μ' αυτό το θέμα και την εύρεση λύσεων και την ανάληψη δράσης για την επίλυση αυτού.

3.2. Επιλογή του συντονιστή

Πραγματοποιήθηκε η επιλογή του συντονιστή μετά από συζήτηση με όλους τους εκπαιδευόμενους, ο οποίος συνέβαλε στη συγκρότηση, στη συνεργασία και στο συντονισμό των ομάδων, τις προτάσεις των ομάδων, ανακοίνωνε τη χρονική διάρκεια των φάσεων που απαιτήθηκαν για την υλοποίηση του project και κατέβαλε προσπάθειες να τηρούνται οι προκαθορισμένοι χρόνοι.

Τα προγράμματα που επιλέχθηκαν ήταν τα εξής:

α) Αλληλογραφία με σχολεία του εξωτερικού είτε με την κλασική μέθοδο του ταχυδρομείου (για τα μικρότερα παιδιά), είτε μέσω H/Y (για μαθητές της ΣΤ' Δημοτικού). Η συνεργασία πραγματοποιήθηκε με την Πολωνία και την Σλοβενία.

β) Συμμετοχή σε προστατευμένο chat-room για τους μαθητές της ΣΤ' Η συνεργασία πραγματοποιήθηκε με την Ιταλία.

γ) Συμμετοχή στη συγγραφή ενός παραμυθιού, όπου κάθε σχολείο εταίρος έγραφε και ένα διαφορετικό κεφάλαιο. Η συνεργασία πραγματοποιήθηκε με την Δανία.

Η επιλογή έγινε σύμφωνα με τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών, δηλαδή τις γνώσεις χρήσης υπολογιστή που διέθεταν, καθώς και το επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας.

Ο **ρόλος του δασκάλου** είναι όσο το δυνατό πιο αφανής. Δεν είναι ο κυρίαρχος της τάξης. Από φορέας – μεταδότης της γνώσης και κέντρο της διδακτικής διαδικασίας μετατρέπεται σε συνερευνητή, συνεργάτη και καθοδηγητή, εμπνευστή, συντονιστή. Παρακολουθεί τις δραστηριότητες των μαθητών, είναι αρωγός στις δυσκολίες που θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του σχεδίου εργασίας, όχι ως αυθεντία, αλλά ως εμπειρότερος συμμετέχων.

3.3. Χρονική Διάρκεια του project

Η χρονική διάρκεια του project, καθορίστηκε να υλοποιηθεί μέσα σε ένα σχολικό έτος. Εφόσον το θέμα μας αναφέρεται σε παιδιά Δημοτικού, τα παιδιά θα έχουν στη διάθεσή τους μία ώρα εβδομαδιαίως. Αυτήν την ώρα τα παιδιά θα καθοδηγούνται, και θα επικοινωνούν στα αγγλικά με τις αδελφοποιημένες τάξεις άλλων χωρών στην

περίπτωσή μας, με Δανία, Ιταλία, Πολωνία, Σλοβενία. Έγινε προσπάθεια να χρησιμοποιηθούν υπολογιστές ειδικά από τους μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων.

3.4. Διατύπωση στόχων.

Οι στόχοι που διατυπώθηκαν ήταν οι ακόλουθοι:

Γνωστικοί:

Τα παιδιά να:

1. Αναγνωρίσουν διάφορες χώρες και διαφορετικούς πολιτισμούς.
2. Αποκτήσουν επίγνωση ότι οι διάφορες χώρες μπορούν να επικοινωνήσουν με μια κοινή γλώσσα, να ανταλλάξουν απόψεις και μηνύματα.
3. Να καταστούν ικανοί να ανταλλάξουν μηνύματα, βιώματα, στην αγγλική γλώσσα.
4. Να αποκτήσουν ποικιλία εμπειριών ώστε να κατανοήσουν τη συμβολή της γνώσης μιας δεύτερης γλώσσας.

Συναισθηματικοί:

1. Να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στα αγγλικά και στους αλλόγλωσσους μαθητές.
2. Να αποκτήσουν αίσθηση υπευθυνότητας έτσι ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα ενεργού εμπλοκής (συμμετοχής) σε όλα τα επίπεδα.

Ψυχοκινητικοί:

1. Να μπορούν να κάνουν συλλογή, κατανομή, καταγραφή και ταξινόμηση των στοιχείων της κάθε έννοιας σχετικά με το θέμα μας.
2. Να συλλέγουν πληροφορίες (συναντήσεις με αρμόδιους φορείς, ομάδες ανθρώπων, σχετικά με ένα θέμα που πραγματεύονται με το άτομο που αλληλογραφούν).
3. Να αναπτύξουν δεξιότητες γραφής, ανάγνωσης, μέσα από κείμενα.
4. Να πραγματοποιούν δραστηριότητες και να αποκτούν καλές συνήθειες εργασίας.
5. Να αναπτύξουν δεξιότητες του καλού ομιλητή και ακροατή συμμετέχοντας σε συζητήσεις.
6. Να υιοθετούν υπεύθυνες συμπεριφορές απέναντι στους συμμαθητές τους, όσο και στην εργασία την οποία συμμετέχουν.

Άλλοι στόχοι:

- Άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία.
- Συνεργασία με τους γονείς και το οικογενειακό περιβάλλον των παιδιών.
- Ανάπτυξη και καλλιέργεια δεξιότητας επικοινωνίας.
- Ανάλυση πρωτοβουλιών και αναγκαίων δράσεων.

4. Υλοποίηση των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων.

Η υλοποίηση έγινε με βάση το ενιαίο σχολικό πρόγραμμα της εκμάθησης των Αγγλικών εφαρμόζοντας τη διαθεματική προσέγγιση. Πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες που συνδέθηκαν με τα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος σύμφωνα με τους στόχους που τέθηκαν αρχικά. Συγκεκριμένα:

- ❖ Ανακοίνωση στα παιδιά ότι πρόκειται να αλληλογραφήσουν με παιδιά άλλων χωρών όπως Δανία, Ιταλία, Πολωνία, Σλοβενία ηλεκτρονικά.
- ❖ Ανάδειξη των σχέσεων μεταξύ της καθημερινής ατομικής συμπεριφοράς και της συμπεριφοράς των άλλων παιδιών..
- ❖ Συζήτηση με τη δασκάλα για τον τρόπο γραφής ενός γράμματος.
- ❖ Η συγγραφή τραγουδιών – ποιημάτων και παραμυθιών.

- ❖ Αναζήτηση απαντήσεων στα ερωτήματα που έθεταν τα παιδιά των άλλων χωρών.
- ❖ Τέλος γίνεται έκθεση και παρουσιάζεται όλο το υλικό (φωτογραφίες, ζωγραφίες, γράμματα).

5. Διαλείμματα ενημέρωσης και ανατροφοδότησης

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης του project, συγκεντρώνονταν όλες οι ομάδες και ο συντονιστής καθόριζε τον χρόνο που είχε η κάθε ομάδα στη διάθεση της για να:

1. Αναφέρει την πρόοδο των εργασιών της, να παρουσιάσει το υλικό που έχει συγκεντρώσει και να εκφράσει τις απόψεις για την ηλεκτρονική επικοινωνία,
2. Να παρουσιάσει το αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι, να εντοπίσει τα λάθη, να αναδιοργανώσει και να αναδομήσει το σχέδιο δράσης.

Ο χρόνος που έδινε ο συντονιστής σε κάθε ομάδα ήταν ίσος για όλες. Οι κριτικές που γίνονταν ήταν καλοπροαίρετες, είχαν συμβουλευτικό χαρακτήρα και αποσκοπούσαν στην αναβάθμιση της ποιότητας του project. Τα ενημερωτικά διαλείμματα έδιναν την ευκαιρία να σχηματίσουν όλοι μια συνολική εικόνα του project, ανεξάρτητα από το αν είχε γίνει επιμερισμός των εργασιών σε ομάδες.

6. Μαθησιακό περιβάλλον

Στο μαθησιακό περιβάλλον που δημιουργήθηκε λάβαμε υπόψη μας μια ποικιλία από παράγοντες όπως: τη συνεργατική κριτική έρευνα (collaborative critical inquiry), την ενεργητική συμμετοχή στη μάθηση (active participation in learning) και την ενεργητική χρήση της γλώσσας (active language use), τη δημιουργικότητα (creativity), στοιχεία μετασχηματιστικών παιδαγωγικών μοντέλων (transformative pedagogical models), και την αξιοποίηση του πολιτισμικά «διαφορετικού».

Στο περιβάλλον που δημιουργήθηκε, τα παιδιά μοιράζονται τη γνώση γύρω από την καθημερινότητα τους, τις δραστηριότητές τους στο σπίτι και στο σχολείο και τα μαθήματα τους στο σχολείο. Δημιουργήθηκε ένα περιβάλλον συνεργασίας όσο αυτό ήταν επιτρεπτό, όπου η γνώση μοιραζόταν και παραγόταν μέσα από τις ομάδες παιδιών. Η συμμετοχή των παιδιών στις δραστηριότητες αυτές έχει ως στόχο την δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου χρησιμοποιούνται οι γλώσσες (η Ελληνική και η Αγγλική) και τα παιδιά μάθαιναν για κάποιο συγκεκριμένο θέμα μέσα από κριτική συνεργατική έρευνα, δημιουργώντας ομάδες, βοηθώντας ο ένας τον άλλον και αξιολογώντας την απόδοσή τους, ενεργητική συμμετοχή στη μάθηση, καθώς και δημιουργική εργασία, αφού συμμετείχαν στη συγγραφή ενός παραμυθιού που έκανε το γύρο όλης της Ευρώπης.

Μέσα από διαφορετικές τάξεις που προέρχονταν από διαφορετικές καταστάσεις με διαφορετικά κοινωνικά, εθνικά και γλωσσικά περιβάλλοντα, ο κάθε εταίρος στη μάθηση έπαιζε κεντρικό ρόλο. Η αντίθεση του περιβάλλοντος διευκόλυνε τη διαδικασία μάθησης/διδασκαλίας. Όλοι μοιράζονταν τους ρόλους δασκάλου/μαθητή. Οι δραστηριότητες σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από τα ίδια τα παιδιά με την βοήθεια των δασκάλων τους και των συμμαθητών τους από την αδελφοποιημένη τάξη. Στόχος ήταν να συνεργάζονται οι τάξεις σ' αυτές τις δραστηριότητες. Οι δραστηριότητες αυτές (στην Αγγλική ή στην Ελληνική) είτε δημοσιεύονταν στις σελίδες και αποτελούσαν υλικό για όλες τις τάξεις στο πρόγραμμα ή ανταλλάσσονταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οι γλώσσες των παιδιών αναπτύσσονται μέσα από πραγματική επικοινωνία και συμμετοχή σε κοινές δραστηριότητες.

7. Συμπεράσματα

- Ευαισθητοποιήθηκαν οι μαθητές ως προς την επικοινωνία με τα παιδιά από άλλες χώρες και κινήθηκαν με ζήλο για την απόκτηση φίλων μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- Ανοίχθηκαν διάλογοι επικοινωνίας με παιδιά του εξωτερικού.

Αξιολόγηση του Προγράμματος

Η αξιολόγηση ενός προγράμματος είναι σημαντική γιατί μπορεί να οδηγήσει:

- Στην ανάπτυξη και καλλιέργεια μάθησης.
- Στην βελτίωση του Εκπαιδευτικού προγράμματος.
- Στην υποστήριξη του προγράμματος.

Η αξιολόγηση έγινε στο τέλος του προγράμματος από τους ίδιους τους μαθητές και από τον εκπαιδευτικό με βάση μια συζήτηση που ακολούθησε με τους μαθητές για να διαπιστωθούν οι γνώσεις που αποκόμισαν.

Η αξιολόγηση έγινε ως προς την αποτελεσματικότητα και κατά πόσο είχαν κατακτήσει ψηλότερο επίπεδο κριτικής σκέψης.

- Οι στόχοι που τέθηκαν στην αρχή του προγράμματος τόσο οι γνωστικοί όσο και οι, συναισθηματικοί και ψυχοκινητικοί, επιτεύχθηκαν.
- Τα παιδιά απόκτησαν τις γνώσεις που σχετίζονταν με την καλλιέργεια της αγγλικής γλώσσας.
- Κατανόησαν, εφάρμοσαν, ανέλυσαν, συνέθεσαν και αξιολόγησαν τις βασικές έννοιες και τους μηχανισμούς που τη διέπουν.
- Αναπτύχθηκε η κριτική σκέψη.
- Χωρίστηκαν σε ομάδες και έτσι λειτούργησαν ομαδοσυνεργατικά και συλλογικά.
- Ανέπτυξαν νοητικές και ψυχοκινητικές δεξιότητες μέσα στο ηλεκτρονικό περιβάλλον. Εφαρμόστηκαν οι βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την επίτευξη των στόχων.
- Υλοποιήθηκαν όλα τα στάδια και οι φάσεις του project με εφαρμογή των παιδαγωγικών προσεγγίσεων.
- Οι ρόλοι των ομάδων και ο ρόλος του δασκάλου, τηρήθηκαν στο μεγαλύτερο βαθμό σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό.

Οι ίδιοι οι μαθητές θεώρησαν ότι:

- Τους δόθηκε η ευκαιρία να ξεφύγουν από τα στενά πλαίσια της σχολικής αίθουσας και να προσεγγίσουν την ξένη γλώσσα με πιο πρακτικό τρόπο, χρησιμοποιώντας αυτά που έχουν διδαχθεί.
- Ήρθαν σε επαφή με την διαφορετικές κοινωνίες και πολιτισμούς.
- Βελτίωσαν τη γραπτή τους έκφραση και συνειδητοποίησαν ότι η ξένη γλώσσα είναι εργαλείο επικοινωνίας και όχι ακόμα ένα σχολικό μάθημα.
- Χρησιμοποίησαν τις Νέες Τεχνολογίες και για να πάρουν χρήσιμες πληροφορίες από το διαδίκτυο.

Βιβλιογραφία

- Cummins J. (1996). *Negotiating Identities: Education for Empowerment in a Diverse Society*, Ontario: California Association for Bilingual Education.
- Cummins J. (1999) Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση: Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας, επιμ. Σκούρτου Ε., μετφρ. Αργύρη Σ., Αθήνα : Gutenberg.
- Cummins, J. and Sayers D. (1997). *Brave New Schools: Challenging Cultural Illiteracy through Global Learning Networks*, New York: St. Martin's Press.
- <http://www.etwinning.gr/>
- Jobe, H. (1999) Desktop Videoconferencing: Novelty or Legitimate Teaching Tool? URL: http://www.education-world.com/a_curr/curr120.shtml
- Kourtis Kazoullis, V. & Skourtu, E. (2000). Language diversity and teaching of foreign and second languages, στο: G. Thill (ed.) *Sustainable Development in the Islands and the Roles of Research and Higher Education*, Proceedings, Vol 2, Brussels: Prelude
- Laurillard, D. (1993) *Rethinking University Teaching*. Routledge.
- Moore, M. G. (1989) Editorial: Three types of interaction. *American Journal of Distance Education*, 3 (2) pp. 1-6.
- Rowntree D., *Preparing Materials for Open, Distance and Flexible Learning. An Action Guide for Teachers and Learners*, London: Kogan Page, 1997.
- Ματσαγγούρας, Η (2002). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση - εννοιοκεντρική αναπαλαίωση και σχέδια εργασίας*. Αθήνα : Γρηγόρη.
- Σκούρτου, Ε. (επιμ.) (1997). *Θέματα Διγλωσσίας και Δίγλωσσης Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Νήσος.
- Χρυσαιφίδης, Κ. (2000). *Βιοματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.